

UDC: 61:31.032:611.08

Живот и дело Јована Андрејевића-Јолеса

Радмила Гудовић, Биљана Срдић
Завод за анатомију, Медицински факултет Нови Сад

Први српски анатом, Јован Андрејевић-Јолес рођен је 6.октобра 1833. године у Новом Саду у свештеничкој породици. Основну школу и првих шест разреда гимназије завршио је у Новом Саду, а седми и осми разред у Темишвару. После завршене гимназије Андрејевић одлази у Пешту, где 1853. године започиње учење медицине које наставља у Прагу и Бечу, где и докторира. У току студија медицине, овај изузетно образован и надарен млад човек, показује изузетан интерес за науку. Бавећи се научним радом дошао је до нових резултата које је на понос свога учитеља професора Ернеста Брикеа (Ernest Brücke) саопштио тадашњој стручној јавности преко извештаја Бечке академије наука под именом *Ueber den feineren Bau der Leber*. Поред научноистраживачког рада млади Андрејевић се бави превођењем са немачког и енглеског језика. Интересује га фотографија, уметност и естетика. Активно учествује у раду Уједињене омладине српске због чега има низ проблема са тадашњим режимом. Веома рано разболева се од туберкулозе, што га наводи да прекине свој научноистраживачки рад и да се 1861. године врати у Нови Сад, где почиње да ради као лекар практичар. Поред лекарске праксе, Андрејевић и даље бива у центру научних, политичких и културних догађаја. У сталној је преписци са професором Брикеом који га обавештава о успеху његовог научноистраживачког рада. Поред низа чланака и рецензија објављених у тадашњим часописима, Андрејевић заједно са Јованом Ђорђевићем предано ради на оснивању Српског народног позоришта у Новом Саду. У току 1863 године долази до распламсавања туберкулозног процеса од којег 21. јула 1864. године Јован Андрејевић и умире.

Успомену на првог српског анатома чува Завод за анатомију Медицинског факултета у Новом Саду где се чува документација о његовом животу и раду. У приземљу Медицинског факултета налази се биста Јована Андрејевића.

Кључне речи: Јован Андрејевић-Јолес; Анатомија; Историја медицине